

Iniciativa sobre Benestar Planetari

Segona convocatòria d'accions de recerca (2020)

ANTECEDENTS

El Benestar Planetari és un nou concepte que la Universitat Pompeu Fabra (UPF) proposa per crear una agenda d'investigació global, interdisciplinària i orientada a l'impacte sobre problemes urgents a escala planetària i reptes relacionats amb l'antropocè, inclòs el benestar de les persones, les societats i el mateix planeta. Aquest nou concepte de Benestar Planetari assumeix que cal amb urgència investigació, ensenyament, transferència i difusió de coneixements originals creats conjuntament per les ciències socials, les humanitats, les ciències de la vida i la tecnologia.

Tal com s'utilitza en aquesta convocatòria, el concepte s'adapta a la idea de Salut Planetària, però transcendeix l'àmbit de la salut per abastar totes les dimensions del benestar. La Salut Planetària s'ha concebut recentment com l'assoliment del nivell més alt possible de salut, benestar i equitat a tot el món a través d'una atenció acurada envers els sistemes humans —polítics, econòmics i socials— que conformen el futur de la humanitat i els sistemes naturals de la Terra, els quals defineixen els límits ambientals segurs en què la humanitat pot prosperar.

En un context sense precedents de canvi climàtic ràpid i transformacions globals del món, l'informe sobre Salut Planetària¹ suggereix que la humanitat només es pot desenvolupar amb èxit al segle XXI si les desigualtats inacceptables en salut i riquesa s'adrecen dins els límits ambientals de la Terra, a través de la generació de nous coneixements, la implementació de polítiques sàvies, diverses accions determinades i un lideratge inspirador. Les amenaces ambientals a la salut i la civilització humanes es caracteritzen per arribar de manera sobtada i incerta. Les nostres societats s'enfronten a riscos grans i poderosos que requereixen accions urgents i transformadores per protegir les generacions presents i futures. L'informe també destaca diversos desafiaments transversals, com ara la necessitat d'entendre la complexitat, la interdisciplinarietat i la urgència.

El 2018, la UPF va iniciar la iniciativa sobre Benestar Planetari. L'objectiu d'aquesta iniciativa és promoure una acció interdisciplinària transversal en el camp del benestar planetari, amb l'objectiu de proporcionar a la Universitat una visió compromesa amb els grans reptes de la societat en el segle XXI. Durant el segle passat, la humanitat va fer grans progressos per millorar el benestar de la societat. Aquest progrés, però, ha tingut un cost: una taxa d'explotació sense precedents de recursos naturals i desigualtats inacceptables en salut i riquesa. Per això, la UPF ha decidit centrar la seva energia a respondre a aquesta situació, que suposa un repte en els diversos àmbits de coneixement i educació de la Universitat.

L'any 2019, es va presentar la primera convocatòria d'accions de recerca a la qual es van presentar 33 sol·licituds de les quals 16 van ser finançades (3 ajudes a estudiants de doctorat, 3 a investigadors postdoctorals, 6 projectes de recerca i 4 tallers i conferències).

L'objecte i el contingut de la iniciativa sobre Benestar Planetari tenen encara límits no del tot precisos, però s'entén que impliquen estendre el concepte del marc de Salut Planetària a una gamma més àmplia d'àrees relacionades amb el benestar, així com fer èmfasi en la importància del treball interdisciplinari

¹ Sarah Whitmee, Andy Haines, Chris Beyrer, Frederick Boltz, Anthony G. Capon, Braulio Ferreira de Souza Dias, Alex Ezeh, Howard Frumkin, Peng Gong, Peter Head, Richard Horton, Georgina M. Mace, Robert Marten, Samuel S. Myers, Sania Nishtar, Steven A. Osofsky, Subhrendu K. Pattanayak, Montira J. Pongsiri, Cristina Romanelli, Agnes Soucat, Jeanette Vega, Derek Yach. Safeguarding human health in the Anthropocene epoch: report of The Rockefeller Foundation–Lancet Commission on planetary health. Lancet. 2015; 386:1973-2028.

entre les ciències socials, les humanitats, les ciències de la vida i la tecnologia. Seguint l'informe de l'International Panel on Social Progress (IPSP), entenem el benestar individual i social com un objectiu general de la societat, amb una naturalesa multidimensional que inclou riquesa, equitat, medi ambient i altres béns públics, com la salut i l'educació. Aquesta idea de benestar planetari és normativa en el sentit que hi ha múltiples perspectives sobre el que importa a la societat.²

La iniciativa sobre Benestar Planetari de la UPF està estretament alineada amb els tres centres concèntrics dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS). En primer lloc, el nucli central d'objectius relacionats amb el benestar (ODS 1, ODS 3, ODS 4, ODS 5, ODS 10, ODS 16); en segon lloc, els objectius relacionats amb les infraestructures (ODS 2, ODS 6, ODS 7, ODS 8, ODS 9 i ODS 12); i en tercer lloc, una capa que insereix els anteriors ODS en els objectius relacionats amb el medi natural (ODS 6, ODS 13, ODS 14 i ODS 15). Finalment, també aconsegueix l'objectiu general de crear aliances per aconseguir els objectius anteriors (ODS 17).

Qualsevol recerca que pugui contribuir a desenvolupar nous coneixements en alguna de les àrees següents pot constituir un exemple excel·lent d'una preocupació relacionada amb el Benestar Planetari:

- Co-beneficis per a la salut i el medi ambient
- Integració de la protecció mediambiental en els sistemes de salut
- Canvi climàtic
- Energies netes
- Producció alimentària i dietes sanes amb baix impacte ambiental
- Solucions integrades de l'ús del sòl
- Estudis urbans
- Governança global
- Desigualtats globals
- Desenvolupament sostenible
- Pobresa
- Envel·liment
- Educació global
- Salut global
- Benestar animal, humà i social

La present convocatòria té per objectiu promoure col·laboracions interdisciplinàries per aportar oportunitats de finançament inicial i de petita escala (*seed funding*) en tot allò relacionat amb l'encara ampli concepte de Benestar Planetari. Les col·laboracions interdisciplinàries es consideraran una condició necessària en totes les modalitats de la present convocatòria. També seran ben avaluats aquells temes que s'entenguin com a nous enfocaments per comprendre la complexitat a escala local i global. Aquesta convocatòria ha estat concebuda com un primer pas per identificar una comunitat de científics de la UPF que se sent interrogada pels reptes globals de l'Antropocè i que està preparada per explorar sinergies amb altres disciplines a fi d'abordar aquests desafiaments.

OBJECTIU GENERAL

L'objectiu d'aquesta convocatòria és donar suport a una nova generació d'investigadors i d'acadèmics per promoure i afavorir col·laboracions multidisciplinàries i transdisciplinàries entre els professors de la UPF i potenciar col·laboracions amb líders i institucions internacionals reconegudes. Es consideren dues estratègies, tot inclouent diferents accions, per assolir aquest objectiu:

² International Panel on Social Progress. 2018 Report. Rethinking Society for the 21st Century. Summary. Cambridge University Press 2018. <https://www.ipsp.org/wp-content/uploads/2018/10/IPSP-Executive-Summary.pdf>

Estratègia 1: promoure una nova generació d'acadèmics amb un fort enfocament en Benestar Planetari.

- Acció 1.1. Suport a estudiants de doctorat
- Acció 1.2. Suport a investigadors postdoctorals

Estratègia 2: promoure la investigació multidisciplinària en Benestar Planetari

- Acció 2.1. Projectes de recerca pilot i establiment de col·laboracions de recerca en Benestar Planetari
- Acció 2.2. Tallers de Benestar Planetari
- Acció 2.3. Cofinançament per a l'organització de presentacions/conferències

Dintre d'aquesta convocatòria marc, s'obriran diferents modalitats que s'expliciten a continuació per a cadascuna de les accions especificades.

BASES GENERALS, CRITERIS GENERALS D'ELEGIBILITAT I PROCEDIMENT

1. Les accions finançades en aquesta convocatòria han de referir-se de manera directa a aspectes rellevants del Benestar Planetari amb especial atenció a la dimensió global i a la naturalesa complexa dels mateixos. Aquests aspectes han d'estar explícitament desenvolupats a la proposta.

2. Una condició necessària és que totes les propostes tinguin un enfocament multidisciplinari i/o interdisciplinari, que pot ser fruit de col·laboracions d'investigadors de diferents departaments o del mateix departament amb disciplines i/o enfocaments diversos i complementaris. Es valoraran especialment les propostes que apliquen enfocaments innovadors a problemes globals i complexos. Aquest punt ha de quedar explícitament justificat i detallat a la proposta.

3. En cas de propostes amb investigadors d'altres institucions diferents de la UPF, en cas de resultar aprovades, el finançament l'haurà de rebre i gestionar el membre de la UPF des de la mateixa universitat.

4. En cas de ser concedides, totes les propostes s'han de completar en el termini màxim de dos anys des de l'aprovació.

5. El pressupost total d'aquesta convocatòria marc per a totes les accions, provinent del pressupost general de la universitat, és de 146.000 euros.

6. Una modalitat o acció es declararà deserta si no se n'aprova cap sol·licitud. En aquest cas, així com en el cas que les sol·licituds presentades i concedides no esgotin els fons previstos per a cada acció, els fons sobrants es podran distribuir entre les altres accions.

7. Les sol·licituds s'hauran de presentar entre **el dies 1 de juny i el 22 de juny**, ambdós inclosos, per via telemàtica a l'adreça següent: benestarplanetari@upf.edu.

8. La unitat administrativa instructora d'aquesta convocatòria serà el Servei de Recerca.

9. El Rector/a anomenarà una Comissió Avaluadora integrada per entre tres i sis professors o recercadors permanents de la UPF provinents de disciplines o àmbits diferents. Aquesta Comissió Avaluadora seleccionarà i/o prioritzarà les sol·licituds segons els criteris d'avaluació i prioritització expressats respectivament dins de cada acció.

10. El Rector/a, o l'òrgan en que ell delegui, resoldrà la concessió d'aquests ajuts. Aquesta resolució exhaurirà la via administrativa, i serà publicada al Campus Global, com a molt tard el **15 de juliol**.

ACCIÓ 1.1. CONVOCATÒRIA D'AJUTS PER A ESTUDIANTS DE DOCTORAT

1. Objectiu

L'objectiu d'aquesta acció és promoure una nova generació d'investigadors en Benestar Planetari, tot donant finançament als estudiants de doctorat per participar en diferents activitats en l'àrea del Benestar Planetari.

2. Finançament

Es podrà finançar fins a 3.000 € per sol·licitud, fins a un total per aquesta acció de 10.000 €.

3. Despeses elegibles

Les despeses elegibles inclouen:

- Mobilitat (visites/estades en centres o grups de recerca líders en l'àrea del Benestar Planetari)
- Formació
- Assistència a conferències
- Organització de trobades/tallers d'estudiants de doctorat (*PhD workshops*) a la UPF
- Es podran considerar altres accions si es justifiquen correctament

4. Criteri d'elegibilitat

4.1. Seran elegibles els estudiants de doctorat de la UPF, sempre i quan no es trobin en període de pròrroga extraordinària en el moment de presentar la sol·licitud. Els estudiants admesos però no matriculats són elegibles, però la concessió del finançament queda condicionada a la matrícula en el programa de doctorat

4.2. Els projectes de doctorat que es presentin en aquesta convocatòria seran convidats a registrar-se com a projectes relacionats amb la iniciativa de Benestar Planetari.

4.3. Aquests projectes es destacaran a la pàgina web de Benestar Planetari i se'ls convidarà a participar a totes les activitats relacionades amb la iniciativa.

4.4. Les sol·licituds han d'ajustar-se al format i a l'extensió que es descriuen a continuació; en cas contrari, les propostes no seran elegibles.

5. Sol·licitud

Les sol·licituds han d'incloure la informació següent en un únic fitxer PDF. No caldrà utilitzar cap plantilla concreta, però si limitar-se al nombre de pàgines indicades i seguir el següent format: Lletre Arial or Times New Roman amb una mida mínim de 11 (excepte per taules o figures, que pot ser 8), i pàgines en format A4 amb totes els magres amb una mida mínima de 15 mm:

- Pàgina inicial (una pàgina màxim)
- Resum del projecte de recerca de doctorat (una pàgina màxim)
- Descripció de l'activitat (tres pàgines màxim)
- Pla de treball
- Pressupost
- CV del sol·licitant
- CV del supervisor principal
- CV del supervisor del centre receptor (en cas d'aplicacions de mobilitat)

6. Criteris de valoració/priorització de les sol·licituds

Es prioritzaran les sol·licituds en que:

- el projecte de la tesi doctoral estigui directament relacionat amb l'àrea del benestar planetari, o es justifiqui que la realització de l'acció permetrà donar un enfoc de benestar planetari a aquells projectes no directament enfocats a aquesta àrea.
- el projecte de recerca tingui un marcat component interdisciplinari, o es justifiquin que la realització de l'acció permetrà donar aquest enfoc interdisciplinari al projecte.
- l'acció permeti la implementació de metodologies, temàtiques o punts de vista innovadors a la tesi doctoral.
- l'acció o accions proposades privilegii l'activitat online o que estalvi emissions de CO₂, especialment causades per desplaçament per transport aeri, o que justifiquin degudament la necessitat d'aquests desplaçaments.

7. Memòria justificativa

Els beneficiaris de les ajudes han de presentar un informe després de la finalització de l'activitat (se'n donaran detalls als adjudicataris) i una memòria econòmica justificant les despeses derivades de l'acció corresponent (targeta d'embarcament, rebut de la inscripció a cursos, o altres, segons correspongui).

ACCIÓ 1.2. CONVOCATÒRIA D'AJUTS PER A INVESTIGADORS POSTDOCTORALS

1. Objectiu

L'objectiu d'aquesta acció és promoure una nova generació d'investigadors en Benestar Planetari, tot donant finançament a investigadors postdoctorals per participar en diferents activitats en l'àrea del Benestar Planetari.

2. Finançament

Es podrà finançar fins a 8.000 € per sol·licitud, fins a un total per aquesta acció de 26.000 €.

3. Despeses elegibles

Les despeses elegibles inclouen:

- Mobilitat (visites/estades en centres o grups de recerca líders en l'àrea del Benestar Planetari)
- Formació
- Assistència a conferències
- Supervisió de doctorands/màsters (cursos)
- Organització de tallers (*workshops*)
- Es podran considerar altres accions si es justifiquen correctament

4. Criteri d'elegibilitat

Seràn elegibles aquells investigadors doctors que hagin obtingut el títol de doctor amb data posterior a l'1 de gener del 2010.

5. Sol·licitud

Les sol·licituds han d'incloure la informació següent en un únic fitxer PDF. No caldrà utilitzar cap plantilla concreta, però sí limitar-se al nombre de pàgines indicades i seguir el següent format: Llettra Arial or Times New Roman amb una mida mínim de 11 (excepte per taules o figures, que pot ser 8), i pàgines en format A4 amb totes els marges amb una mida mínima de 15 mm:

- Pàgina inicial (una pàgina màxim)
- Resum del projecte principal de recerca actual (relacionat amb la proposta, dues pàgines màxim)
- Descripció de l'activitat (tres pàgines màxim)
- Pla de treball
- Pressupost
- CV del sol·licitant
- CV del supervisor principal
- CV del supervisor del centre receptor (en cas d'aplicacions de mobilitat)

6. Criteris de valoració/priorització de les sol·licituds

Es prioritzaran les sol·licituds en que:

- el projecte de recerca principal del sol·licitant estigui directament relacionat amb l'àrea del benestar planetari, o es justifiqui que la realització de l'acció permetrà donar un enfoc de benestar planetari a aquells projectes no directament relacionats amb aquesta àrea.

- el projecte de recerca principal del sol·licitant tingui un marcat component interdisciplinari, o es justifiquin que la realització de l'acció permetrà donar aquest enfoc interdisciplinari al projecte.
- l'acció permeti la implementació de metodologies, temàtiques o punts de vista innovadors en el projecte de recerca.
- l'acció o accions proposades privilegii l'activitat online o que estalvi emissions de CO2, especialment causades per desplaçament per transport aeri, o que justifiquin degudament la necessitat d'aquests desplaçaments.

7. Memòria justificativa

Els beneficiaris de les ajudes han de presentar un informe després de la finalització de l'activitat (se'n donaran detalls als adjudicataris) i una memòria econòmica justificant les despeses derivades de l'acció corresponent (targeta d'embarcament, rebut inscripció a cursos, o altres, segons correspongui)

ACCIÓ 2.1. CONVOCATÒRIA PER A PROJECTES DE RECERCA PILOT I ESTABLIMENT DE COL·LABORACIONS D'INVESTIGACIÓ SOBRE BENESTAR PLANETARI

1. Objectiu

L'objectiu d'aquesta convocatòria és donar suport a accions que promoguin la recerca col·laborativa i permetre als investigadors buscar fons externs per a la realització de projectes col·laboratius de major envergadura en àrees d'investigació de rellevància estratègica per al Benestar Planetari, mitjançant l'aplicació de propostes en convocatòries competitives internacionals. Aquestes accions poden anar des de projectes pilot per donar suport a futures sol·licituds amb dades inicials, fins a l'organització de reunions de treball amb investigadors nacionals i internacionals per treballar aquestes propostes. Es consideraran particularment positives aquelles propostes que incloguin un compromís de generar projectes per a les convocatòries del ERC incloent la modalitat Sinergy.

2. Finançament

Es podrà finançar fins a 20.000 € per sol·licitud, fins a un total en aquesta acció de 80.000 €.

3. Criteri d'elegibilitat

Seràn elegibles totes aquelles propostes presentades per investigadors doctors que formin part d'un grup de recerca reconegut establert a la UPF i que treballi en àrees relacionades amb la iniciativa del Benestar Planetari. El sol·licitant podrà presentar una sol·licitud conjunta amb investigadors, grups de recerca o institucions externes a la UPF.

4. Sol·licitud

Les sol·licituds han d'incloure la informació següent en un únic fitxer PDF. No caldrà utilitzar cap plantilla concreta, però sí limitar-se al nombre de pàgines indicades i seguir el següent format: Lletre Arial or Times New Roman amb una mida mínim de 11 (excepte per taules o figures, que pot ser 8), i pàgines en format A4 amb totes els marges amb una mida mínima de 15 mm:

- Pàgina inicial (una pàgina màxim)
- Descripció de l'activitat, incloent la descripció de les convocatòries competitives internacionals en què s'espera obtenir finançament futur (cinc pàgines màxim)
- Descriure el components multidisciplinaris de la proposta (mitja pàgina màxim)
- Rellevància del projecte per l'àrea del benestar planetari (mitja pàgina màxim)
- Pla de treball
- Pressupost
- CV del sol·licitant
- CV dels co-sol·licitants (o principals components de l'equip investigador)

5. Criteris de valoració/priorització de les sol·licituds

Es prioritzaran les sol·licituds en que:

- el projecte de recerca estigui enfocat en l'àrea del benestar planetari
- es demostrï un clar component interdisciplinari i innovador
- adequació del projecte per a ser competitiu en convocatòries competitives internacionals
- l'acció o accions proposades privilegii l'activitat online o que estalvi emissions de CO₂, especialment causades per desplaçament per transport aeri, o que justifiquin degudament la necessitat d'aquests desplaçaments.

6. Memòria justificativa

Els beneficiaris de les ajudes han de presentar un informe després de la finalització de l'activitat (se'n donaran detalls als adjudicataris) i una memòria econòmica justificant les despeses derivades de l'acció corresponent.

ACCIONS 2.2 I 2.3. CONVOCATÒRIA DE TALLERS I CONFERÈNCIES SOBRE BENESTAR PLANETARI

1. Objectiu

L'objectiu d'aquesta acció és promoure tallers i conferències interdisciplinàries dedicades al debat sobre temes de recerca d'avantguarda relacionats amb el Benestar Planetari. S'espera que reuneixin un grup d'investigadors internacionals de diversos àmbits acadèmics per un període breu a les instal·lacions de la UPF.

2. Finançament

Es podrà finançar fins a 6.000 € per sol·licitud, fins a un total en aquesta acció de 30.000 €.

3. Despeses elegibles

Les despeses elegibles inclouen:

- Allotjament
- Despeses de viatge

4. Criteri d'elegibilitat

Seràn elegibles per aquesta acció les propostes presentades i liderades per un mínim de dos professors permanents de la UPF de diferents àmbits disciplinaris.

5. Sol·licitud

Les sol·licituds han d'incloure la informació següent en un únic fitxer PDF. No caldrà utilitzar cap plantilla concreta, però sí limitar-se al nombre de pàgines indicades i seguir el següent format: Llettra Arial or Times New Roman amb una mida mínim de 11 (excepte per taules o figures, que pot ser 8), i pàgines en format A4 amb totes els marges amb una mida mínima de 15 mm:

- Pàgina inicial (una pàgina màxim)
- Descripció del taller l'activitat (una pàgina màxim)
- Descriure el components multidisciplinaris de la proposta (mitja pàgina màxim)
- Rellevància del projecte per l'àrea del benestar planetari (mitja pàgina màxim)
- Pla de treball
- Pressupost
- CV dels sol·licitants
- CV dels investigadors/acadèmics visitants

6. Criteris de valoració/priorització de les sol·licituds

Es prioritzaran les sol·licituds en que:

- l'activitat se centri en temàtiques que connectin més centralment amb l'àrea del benestar planetari
- l'activitat aportí un punt de vista original i innovador, per exemple l'aplicació de noves metodologies o temàtiques
- l'activitat tingui un component interdisciplinari
- l'acció o accions proposades privilegiïn l'activitat online o que estalvi emissions de CO₂, especialment causades per desplaçament per transport aeri, o que justifiquin degudament la necessitat d'aquests desplaçaments.

7. Memòria justificativa

Els beneficiaris de les ajudes han de presentar el programa final del taller/conferència i una memòria econòmica justificant les despeses derivades de l'acció corresponent.